

steunpunt vluchtelingen

veranderen
door doen

ASV

steunpunt vl

ASKV jaarverslag 2014

Voorwoord	5
Missie en visie	7
Werkwijze	
Profiel	
Samenwerking	
Het recht op opvang	11
Bed, bad en brood	
Loket Ongedocumenteerden	
Veranderen door doen	13
Hulpverlening	
Medisch Opvangproject Ongedocumenteerden (MOO)	
Vangnet voor Vluchtelingen	
Nederlandse les	
Campagnes	
ASKV in de spotlights	22
Organisatie en financieel overzicht	25
Bestuur	
Winst en Verliesrekening over 2014	
Colofon	28

Voorwoord

In het jaar na het 25-jarig jubileum en alle bijbehorende publiciteit is het ASKV zonder verdere omhaal doorgegaan met het werk dat er nodig is om mensen zonder papieren de hulp en begeleiding te bieden die ze verdienen. Altijd met oog voor de menselijke maat en tegelijk zichtbaar en invloedrijk op gemeentelijk en landelijk niveau.

Als samenwerkings- en onderhandelingspartner van een almaar groeiend aantal instellingen, fondsen en overheden heeft het ASKV zijn reputatie niet alleen te danken aan kennis van zaken, vasthoudendheid en aandacht voor de mensen die bij elke beleidswijziging buiten het blikveld van de reguliere opvang vallen, maar ook aan de secure documentatie van de dagelijkse praktijk in de ondersteuning van uitgeprocedeerden. Zo bleek in 2014 ruim een kwart van de uitgeprocedeerde asielzoekers die het ASKV begeleidde alsnog in aanmerking te komen voor een verblijfsvergunning. Dat is een rechtvaardiging voor het onvermoeibare werk van alle medewerkers en voor de veerkracht van de asielzoekers. Maar het is ook een bewijs dat het Nederlandse asielbeleid nog altijd niet waarmaakt wat het beoogt.

De hulpverlening van het ASKV is altijd tijdelijk van aard en kan geen structurele oplossing zijn voor de gaten in het Nederlandse asielbeleid. Daarom was het belangrijk dat gemeentes als Amsterdam in 2014 zijn overgegaan tot een bedbad-brood opvang voor uitgeprocedeerde asielzoekers. Maar dat is niet genoeg. Het ASKV is ook partner van de gemeente Amsterdam in de ontwikkeling en uitvoering van het Loket Ongedocumenteerden, waar een deel van onze doelgroep zich later dit jaar kan melden voor opvang en begeleiding.

Voor de mensen in deze doelgroep zorgt het ASKV met zijn partners intussen voor een rijkgeschakeerd aanbod aan steun. Belangrijk is het MOO (Medisch Opvangproject Ongedocumenteerden), dat met o.a. rijksfinanciering ook het komende jaar hulp en onderdak kan blijven bieden aan uitgeprocedeerden met psychische problemen. Maar ook de reguliere activiteiten, waarbij het ASKV gelukkig kan rekenen op een constante toeloop van nieuwe vrijwilligers en pro-deo meewerkende professionals, gaan door: het dagelijkse inloopspreekuur, het Vangnet, de tijdelijke huisvesting, de Nederlandse les etc.

Ook in 2015 gaan op lokaal, landelijk en Europees niveau nieuwe wetgeving en nieuwe werkelijkheid consequenties hebben voor mensen die een plek zoeken in Nederland. En dus voor het ASKV. De organisatie is er klaar voor. De financiële en organisatorische stabiliteit is ook voor het komende jaar gegarandeerd, en daar heeft het bestuur, juist ook vanwege de voortdurende spanning die het werk met zich meebrengt, een niet aflatende waardering voor.

Namens het bestuur,

Chris Keulemans
April 2015

Dam tot Damloop 2014

Missie en visie

Al meer dan 25 jaar ondersteunt het ASKV / Steunpunt Vluchtelingen (met name) uitgeprocedeerde asielzoekers in Nederland op sociaal, materieel en juridisch gebied. Naast hulpverlening en huisvesting werkt het ASKV aan een structurele verbetering van hun positie door campagnes, onderzoek, lobby en acties. Het ASKV wil een volwaardig bestaan voor alle vluchtelingen in Nederland, ook als zij (nog) niet over een verblijfsvergunning beschikken. Ieder mens heeft dezelfde basisrechten, inclusief onderdak, middelen voor levensonderhoud en gezondheidszorg. Ook heeft iedereen het recht op zelfbeschikking en de mogelijkheid om talenten en vaardigheden te ontplooiën.

Werkwijze

Voor uitgeprocedeerde asielzoekers bestaan in Nederland nog altijd nauwelijks voorzieningen. Van overheidswege hebben zij geen recht op opvang en werk. Op de rechten die zij wel hebben, zoals het recht op medische zorg en onderwijs voor kinderen, kunnen zij vaak maar met moeite aanspraak maken. Het ASKV richt zich daarom in de eerste plaats op het ondersteunen van uitgeprocedeerde vluchtelingen door te bemiddelen in levensonderhoud, onderdak, medische zorg, rechtsbijstand, onderwijs en geestelijke steun. De hulpverlening door het ASKV is echter tijdelijk van aard en kan geen structurele oplossing zijn voor de gaten in het Nederlandse asielbeleid.

Door de hulpverlening heeft het ASKV goed inzicht in waar de problemen in het beleid zitten en waar mensen in de dagelijkse praktijk tegenaan lopen. Het ASKV is betrokken bij gesprekken op zowel Gemeentelijk als nationaal niveau – doorgaans als constructief gesprekspartner, maar waar nodig als luis in de pels. Het ASKV vertaalt de zorgen van artsen, advocaten en scholen en fungeert als spreekbuis voor haar

cliënten. Via acties en campagnes betrekken we een breed publiek bij ons werk. De wisselwerking tussen praktijkervaring, directe individuele hulpverlening, onderzoek naar structurele verbeteringen en lobby is uniek in Amsterdam.

Profiel

Het ASKV neemt temidden van alle organisaties en instanties die zich in Nederland met vluchtelingen, asielzoekers en ongedocumenteerden bezighouden een bijzondere positie in.

- De combinatie van praktische hulpverlening en structurele beleidsbeïnvloeding is met name voor deze doelgroep bijzonder zeldzaam.
- Hierdoor functioneert het ASKV op gemeentelijk en landelijk niveau als een volwaardige en onmisbare gesprekspartner bij vraagstukken over mensen zonder verblijfsvergunning.
- Het ASKV helpt de gemeente Amsterdam om de zorgplicht jegens haar inwoners na te komen, door de bemiddeling bij hulpverleners en het eigen opvangproject voor asielzoekers met psychische problemen.

veranderen
door doen

Sinterklaas bij de Nederlands les

Binnen | Buiten Symposium

- Het ASKV is de enige niet-kerkelijke Amsterdamse hulporganisatie met een dagelijks en laagdrempelig sociaal-juridisch inlooppreekuur voor uitgeprocedeerde asielzoekers waar ook opvang kan worden georganiseerd.
- Het ASKV is een kenniscentrum dat als vraagbaak fungeert voor zowel de overheid, maatschappelijke organisaties als ongedocumenteerden.
- Het ASKV beschikt over een breed netwerk op gemeentelijk, landelijk en Europees niveau, waardoor in de praktijk gesignaleerde problemen daadwerkelijk kunnen worden omgezet in structurele verbeteringen.
- Het ASKV blijft, ook tegen de stroom in, altijd aandacht vragen voor de menselijke maat binnen het vluchtelingenbeleid.

- JOB (Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs)
- De Kruispost
- Het Leger des Heils
- HVO/Querido
- Rechtswinkel Migranten
- Vluchtelingen Werk Nederland
- Vrouwenontmoetingscentrum VEC
- Vluchtelingenwerk Van Amstel tot Zaan
- Equator Foundation
- Centrum '45
- Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt
- Instituut voor Mensenrechten en Medisch Onderzoek
- Pharos
- Vluchtelingen in de Knel
- Rotterdams Ongedocumenteerden Steunpunt
- Defence for Children International
- Amnesty International
- PICUM (Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants)
- Vereniging Asiel Juristen Nederland
- Raad van Rechtsbijstand
- Woningbouwverenigingen
- Diverse advocaten, huisartsen, tandartsen, fysiotherapeuten, psychologen, zelfstandig ondernemers, en scholen die stagiairs leveren

Samenwerking

De ambities van het ASKV zijn groot, maar gelukkig staan we er allerminst alleen voor. We werken intensief samen met een groot aantal verwante organisaties, specialisten en activisten. Hieronder volgt een overzicht van onze belangrijkste partners:

- Gemeente Amsterdam, Utrecht, Den Bosch
- Stadsdelen Nieuw-West en Zuid
- GGD Amsterdam
- GGZ Ingeest
- GGZ Arkin
- Sigra-groep
- Dokters van de Wereld
- STIL Utrecht
- Steungroep Vrouwen Zonder Verblijfsvergunning
- De Blijfgroep
- Jeannette Noëlhuis
- Het Wereldhuis

ASKV in het kort

Wij helpen vluchtelingen, al meer dan 25 jaar. Vaak in Amsterdam, soms daarbuiten. In 2014 hebben we onder andere het volgende bereikt:

Met dank aan donateurs en fondsen kon ASKV 25 opvangplekken voor ongedocumenteerden handhaven. Nog veel meer vluchtelingen begeleidden we naar een huisarts, psycholoog of een deelnemer aan ons friendly netwerk van tandartsen en fysiotherapeuten

Ongeveer 50 mensen zonder verblijfsvergunning krijgen bij ASKV Nederlandse les, ieder jaar weer

262 vluchtelingen klopten, vaak ten einde raad, aan voor advies en hulp tijdens ons dagelijkse inlooppreekuur

92 juridische zaken zijn afgelopen jaar afgerond, waarvan a dan een kwart alsnog eindigde in een verblijfsvergunning

Via het Medisch Opvangproject Ongedocumenteerden huisvestten we 30 mensen met zware psychiatrische problemen. Daar bovenop werden zo'n 20 personen ambuland begeleid

ASKV fungeerde het hele jaar door als partner én als luis in de pels van gemeente en rijksoverheid

De lobby van ASKV en onze partners leidde tot de afschaffing van de eigen bijdrage aan medicijnen voor ongedocumenteerden; zij konden deze vaak niet opbrengen

" The persons concerned by the current complaint undeniably find themselves at risk of serious irreparable harm to their life and human dignity when being excluded from access to shelter, food and clothing. [...]

Access to food, water, as well as to such basic amenities as a safe place to sleep and clothes - fulfilling the minimum requirements for survival in the prevailing weather conditions - are necessary for the basic subsistence of any human being "

Uitspraak ECSR op klacht no. 90/201 3

Recht op opvang

Al sinds 1999 wordt in Nederland de toegang tot enkele cruciale basisvoorzieningen gekoppeld aan verblijfsstatus. Ons veelgeroemde vangnet van sociale zekerheid kent dan ook een belangrijk gat: ben je 'illegaal', dan sta je er alleen voor.

Dit heeft invloed op alle facetten van het leven van een ongedocumenteerde. Hun noodgedwongen bestaan in de marge vergroot de kans op uitbuiting en misbruik, en angst voor de autoriteiten belemmert hun toegang tot essentiële diensten waar men wél recht op heeft (onderwijs voor kinderen, rechtsbijstand, basale medische zorg). Het ASKV verzet zich al jaren tegen deze uitzichtloze praktijk. In dit opzicht was 2014 was een tegenstrijdig jaar: enerzijds waren er belangrijke verbeteringen in de opvang van mensen zonder verblijfsvergunning, terwijl anderzijds een falend vluchtelingenbeleid onverminderd werd voortgezet.

Bed, bad en brood

Vooraf 10 november 2014 was een bijzondere dag. Het Europees Comité voor Sociale Rechten maakte na bijna twee jaar delibereren bekend dat Nederland de basisrechten van uitgeprocedeerde asielzoekers en andere ongedocumenteerde migranten schendt door hen uit te sluiten van opvang, en te dwingen tot een leven op straat. De uitspraak paste goed bij de stijgende verontwaardiging over tentenkampen, vluchtgarages en andere mensonterende omstandigheden. Niettemin reageerde de Nederlandse regering aanvankelijk met de boodschap dat de uitspraak eerst eens goed bestudeerd moest worden, en dat gedegen opvang – zoals het Comité eiste – pas ná de winter zou

worden opgetuigd. Gelukkig lieten veel Nederlandse Gemeentes het hier niet bij zitten. Op aandringen van vele betrokken organisaties, advocaten en activisten werd haast gemaakt met het inrichten van een noodopvang die de humanitaire ondergrens voor alle ongedocumenteerden moet garanderen. Deze zogenaamde "bed-bad-brood regeling" verzekert alle uitgeprocedeerde asielzoekers in de stad van een slaapplek, een douche en twee maaltijden per dag.

Loket Ongedocumenteerden

Natuurlijk blijven er nog veel zaken voor verbetering vatbaar: de Amsterdamse opvang is geopend van 17:00 tot 9:00, en dwingt de bewoners zo alsnog om overdag door de stad te zwerven. Het ASKV strijdt actief voor een meer volwaardige opvang. Zo zijn we momenteel nauw betrokken bij het opzetten van één centraal Loket in Amsterdam waar alle ongedocumenteerden in de stad zich kunnen melden met een verzoek om hulp. Intussen heeft de Gemeente zich eraan gecommitteerd om kwetsbare mensen zonder verblijfsvergunning 24-uurs opvang te bieden. Dit is natuurlijk niet het einde van het verhaal. Het ASKV zal alles in het werk stellen om onafhankelijk – en op onze voorwaarden – opvang te kunnen blijven bieden, en zo een absoluut basisrecht voor onze doelgroep te garanderen.

Het werk van ASKV: eindelijk een vergunning

Het heeft elf jaar geduurd, maar eindelijk mogen Nafisa en haar dochtertje Pom zich definitief in Nederland vestigen. Het was de staatssecretaris zelf die de knoop doorhakte. Hij heeft zijn speciale (discretionaire) bevoegdheid gebruikt en verleende een verblijfsvergunning op humanitaire gronden. Hiermee komt er een einde aan de uitzichtloze situatie van deze Burundese vrouw en haar in Nederland geboren dochter. Met financiële steun van het COA en de gemeente Amsterdam heeft het ASKV Nafisa en Pom zes jaar lang gehuisvest en juridisch begeleid.

Jarenlang hield de IND vol dat Nafisa, ondanks haar oorlogstrauma's, terug kon naar haar geboorteland Burundi. In dat land, zelf vol littekens van genocide en decennialang geteisterd is door de oorlogen in Oost-Congo, zou namelijk één psychiater werkzaam zijn, op een bevolking van zes miljoen zielen. Volgens de letter van de wet is dat genoeg om uitzetting te rechtvaardigen, ook al was het zonneklaar dat Nafisa die psychiatrische zorg nooit zou kunnen betalen. Ze zou zich niet kunnen handhaven, met desastreuze gevolgen voor haarzelf en haar dochter. Een rechter zei ooit dat het lezen van dit dossier haar buikpijn had bezorgd.

Met hulp van de zeer betrokken advocaat werd de zaak opgepikt door de kamerfractie van de SP. Die verwierf de steun van meerdere partijen in de Tweede Kamer (GL, D66, CU, PvdA) en bracht het dossier onder de aandacht van de staatssecretaris. Eerder had de burgemeester van Amsterdam dit al gedaan en om een coulante beoordeling gevraagd. De staatssecretaris zag de ernst van de situatie in. Hij kwam tot de slotsom dat met uitzetting van dit gezin een humanitaire norm overschreden werd en dat hier een verblijfsvergunning verleend moest worden.

Dat was even schrikken voor Nafisa. Ze was zo gewend aan afwijzing op afwijzing en het steeds weer kracht te moeten verzamelen voor nieuwe hoop, dat de grond onder haar voeten even wegviel. Nu beseft ze inmiddels dat ze niet droomt. Ze kan in haar leven nieuwe stappen gaan zetten. Voor haar leergierige en levenslustige dochter Pom ligt het minder gecompliceerd. Zij is zo trots als een pauw dat ze nu een eigen kamer heeft, net als haar schoolvriendinnetjes.

Veranderen door doen

2014 zal helaas de geschiedenis ingaan met een negatief record: niet meer sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog waren zo velen gedwongen om huis en haard te verlaten vanwege oorlog of rampen. Ook Nederland heeft de gevolgen van deze globale crises ervaren: in totaal vroegen 23,935 mensen asiel aan (tegenover 14,395 in 2013). Ongeveer eenderde van deze aanvragen wordt afgewezen, en de Staat zal alles in het werk stellen om deze afgewezen asielzoekers tot terugkeer te bewegen. Voor veel uitgeprocedeerde asielzoekers is het echter niet zo eenvoudig om terug te keren naar hun land van herkomst.

Soms omdat ze gevaar lopen bij terugkeer, uit vrees voor vervolging en bedreiging blijven ze dan in Nederland. Soms ook omdat iemands gezondheidstoestand het onmogelijk maakt om te reizen. Of omdat er voor iemands lichamelijke of psychische klachten in het land van herkomst geen behandeling voorhanden is. Sommige mensen worden niet meer toegelaten tot hun land van herkomst vanwege hun etnische afkomst. Of zij zullen daar te maken krijgen met discriminatie op grond van deze afkomst, hun religie of seksuele voorkeur. En dan is er nog een groep mensen die in het land van herkomst onmogelijk een zelfstandig bestaan op kan bouwen, zoals alleenstaande vrouwen met kinderen, mensen met ernstige psychische problemen en slachtoffers van mensenhandel. Al deze mensen behoren tot de doelgroep van het ASKV.

Hulpverlening

Het ASKV biedt zowel juridische als maatschappelijke hulpverlening. Het juridisch team staat afgewezen asielzoekers bij in hun zoektocht naar aanknopingspunten voor legaal verblijf in Nederland. Terwijl een oplossing wordt gezocht, ondersteunt het maatschappelijk team vluchtelingen bij

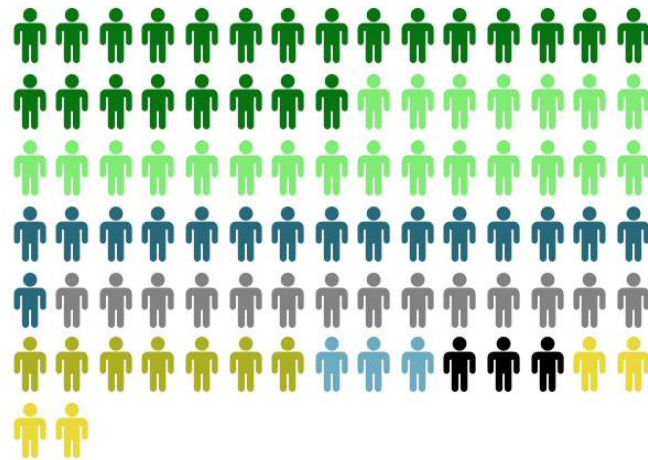
het opbouwen van een menswaardig bestaan via leefgeld, huisvesting, dagbesteding, of (doorverwijzing naar) medische zorg. In 2014 werden in totaal **262 intakes** afgenomen.

Juridisch

Elke dag ontvangt het ASKV mensen op het spreekuur wiens verzoek om in Nederland te mogen blijven werd afgewezen. Hoewel ze door de overheid worden aangeduid als “uitgeprocedeerd”, blijkt er in de praktijk nog regelmatig (juridisch) perspectief te bestaan. In totaal rondden we afgelopen jaar 92 zaken af. Door een sterk dossier aan te leggen en alternatieven te onderzoeken heeft een kwart van deze zogenaamd hopeloze zaken in 2014 alsnog tot een verblijfsvergunning geleid! Dit resultaat getuigt niet alleen van de inzet en deskundigheid van ons juridisch team, maar helaas ook van de structurele weeffouten die het Nederlands asielsysteem nog altijd kenmerken. Het proces is langdurig en vergt geduld en vasthoudendheid. Gelukkig biedt het ASKV ook in de tussentijd hulp, bijvoorbeeld via doorverwijzing naar andere instanties (medisch, psychiatrisch, dagbesteding, etc.), door te bemiddelen bij opvang door het Rijk of door opvang en ondersteuning in de zoektocht naar nieuw

bewijs. Paradoxaal genoeg betekent de verslechtering in de mondiale veiligheidssituatie ook dat een aantal van onze cliënten (bijvoorbeeld Irakezen) hun recht op Rijksopvang weer terugkreeg.

Helaas vielen weinig van onze cliënten onder het kinderpardon. Vaak waren ze – ironisch genoeg – al te lang in Nederland, en waren ze de leeftijdsgrens inmiddels gepasseerd. Ook bevonden veel cliënten zich niet steeds onder toezicht van het Rijk, wat hun situatie bij voorbaat kansloos maakte. Het ASKV is teleurgesteld over deze gang van zaken, omdat de groep doorgaans wél bekend was bij de Gemeente (en in sommige gevallen zelfs leefgeld van de Gemeente ontving). De vaststelling dat ze zich ‘aan het toezicht hadden onttrokken’ en dus buiten het pardon vielen was daarom bijzonder bitter.

verblijfsvergunning	doorverwijzing en advies
terug in de (rijks)opvang	geen perspectief
contact verloren	terugkeer
nieuw bewijs zoeken	anders

ASKV juridische resultaten 2014

Het ASKV zag in 2014 veel LHBT asielzoekers wiens eerste asielverzoek is afgewezen. Regelmatig komt dit omdat iemand zijn verhaal niet durfde te doen. Bij het ASKV analyseert een juridisch team van vrijwilligers en asieladvocaten het dossier en wordt er gekeken of er aanknopingspunten zijn voor legaal verblijf. In het geval van LHBT asielzoekers werkt het ASKV samen met advocaten die expertise hebben opgebouwd voor deze specifieke doelgroep, en we staan onze cliënten bij in verkrijgen van bewijsmateriaal. Bij deze juridische voorbereidingen hoort een traject van intensieve begeleiding, waarbij ook verwezen wordt naar het coc, Veilige Haven, Secret Garden en andere belangenorganisaties. Eind 2014 heeft het ASKV subsidie gekregen voor een pilot om deze doelgroep beter op te vangen en te begeleiden. Het project beoogt ook om samenwerking te versterken, expertise te delen en de problematiek van homoseksuele asielzoekers meer zichtbaar te maken.

Het vasthouden van onze vrijwilligers – die de kern van het juridisch team vormen – bleek een flinke uitdaging. Met het aantrekken van de economie is het verloop groter geweest dan in andere jaren, omdat vrijwilligers er vaker in slaagden om elders weer betaald werk te vinden. Het toont de noodzaak van verdere professionalisering van het ASKV aan, om te kunnen garanderen dat onze hulpverlening onverminderd wordt voortgezet. Gelukkig zijn advocaten het ASKV massaal blijven steunen door met cliënten en ASKV medewerkers een spreekuur te draaien, waar advies werd gegeven op individuele dossiers. Het juridisch team blijft zich ook op andere manieren ontwikkelen: een cliënt organiseerde Franse les voor ASKV medewerkers; we organiseerden een themabijeenkomst over het inreisverbod en het terugkeerbesluit; en het team bezocht het Aanmeldcentrum Schiphol (inclusief het cellencomplex), om beter te weten wat onze cliënten meemaken voor ze bij ons op de stoep staan.

Maatschappelijk

Als mensen zonder verblijfsvergunning zich voor het eerst bij ons melden zijn ze vaak dakloos. De opvang door de

Het werk van ASKV: de zaak van Tania uit Oeganda

Tania klopte in augustus 2013 bij ASKV aan. Ze was uitgeprocedeerd en had geen onderdak of inkomen. Ze had een hoge bloeddruk en veel gezondheidsklachten. Ze was gevlucht omdat haar man was vermoord omdat zij beiden LHBT-ers hadden ondersteund in Oeganda. De Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) wees haar asielverzoek af omdat deze moord ook door dieven kon zijn gepleegd. Men vond het ongeloofwaardig dat – als ze echt zo'n gevaar liep – ze nog een jaar in Oeganda had kunnen verblijven na de moord voordat ze haar vlucht kon regelen. Voor een slaapplek verwees ASKV Tania eerst door naar het Leger des Heils. Niet veel later kwam er een plek vrij in een van onze eigen huizen, en begon ze onze Nederlandse les bij te wonen.

Het ASKV vond een nieuwe advocaat voor haar, en benaderde vervolgens het Instituut voor Mensenrechten en Medisch Onderzoek (IMMO). Zij onderzochten Tania, en konden met hun medische rapport haar verhaal mede ondersteunen. Ook haar psychiater, bij wie het ASKV haar had aangemeld, schreef een bevestigend rapport. Bovendien was er – heel belangrijk – inmiddels een politierapport uit Oeganda gevonden dat haar verhaal onderbouwde. Het ASKV is met Tania naar de Oegandese ambassade in Brussel gegaan om van hen een bevestiging te krijgen dat het politierapport echt was. Daarnaast ontving Tania verklaringen van LHBT activisten in Oeganda en Nederland die dienden als verder bewijs van haar activiteiten. Tijdens het verblijf bij ons kreeg ze hersenvliesontsteking, maar gelukkig werd ze goed geholpen door het ziekenhuis, en herstelde ze. In september 2014 kreeg ze een verblijfsvergunning, direct na het indienen van haar tweede asielverzoek.

Rijksoverheid is stop gezet en ze zijn *geklinkerd*: op straat gezet vanuit het asielzoekers- of detentiecentrum. Sommige mensen weten onderdak te vinden bij vrienden of familie, anderen staan radeloos op straat. Ze horen via-via over het werk van het ASKV en komen voor hulp. Soms dezelfde dag nog, soms na een lange tijd te hebben gezworven. Naast hun juridische vragen bekijkt het ASKV wat er nog meer nodig is. Waar kan iemand verblijven? Is iemand ziek? Is iemand getraumatiseerd, heeft iemand GGZ-zorg nodig? Voor iedereen die bij ons aanklopt wordt gezocht naar een passend aanbod aan medische en sociale hulp.

Ook proberen we mensen te activeren en te stimuleren weer actief in het leven te staan en eigen keuzes te maken. Indien mogelijk koppelen we onze cliënten aan een buddy, om samen leuke dingen te ondernemen en iemand wegwijs te maken in de Nederlandse samenleving. Sowieso is dagbesteding van belang om te zorgen dat mensen het vertrouwen in de toekomst niet verliezen. Het ASKV werkt 'krachtgericht': we gaan uit van wat de cliënt wél kan, van hun interesses en vaardigheden. Zo zijn er cliënten naar zumbales gegaan, volgden anderen een naai- of computercursus, kookten ze tijdens de kerstviering en spijkerden ze hun taalvaardigheid bij tijdens de Nederlandse les.

Uitgeprocedeerde vluchtelingen weten vaak niet dat ze recht hebben op medische zorg die onder het basispakket valt. Ze realiseren zich doorgaans wel dat ze zich niet kunnen verzekeren voor ziektekosten en blijven daarom (te) lang doorlopen met medische klachten. Er kunnen ook klachten zijn als gevolg van marteling of psychotrauma in het land van herkomst. Het is voor het ASKV daarom een haast dagelijks terugkerende taak om te informeren over de mogelijkheden van de medische zorg. Deze informatie is niet alleen nodig voor cliënten, ook aan artsen en apotheken moet het ASKV vaak uitleggen dat ook 'onverzekerbare vreemdelingen' recht hebben op medisch noodzakelijke zorg. Het ASKV zoekt zonodig een huisarts, bemiddelt naar ver-

loskunde, ziekenhuis of psychologische hulp en springt bij wanneer het contact problematisch verloopt. We gaan ook mee als tolk of om het eerste contact te vergemakkelijken. We gaan ook mee als tolk of om het eerste contact te vergemakkelijken.

Het zoeken van opvang en huisvesting blijft een van de kerntaken van het maatschappelijk team. Helaas zijn er het afgelopen jaar zes opvangplekken verloren gegaan, omdat de panden gesloopt werden. Het ASKV heeft momenteel circa 25 plaatsen in eigen huizen, waar we cliënten onderdak bieden terwijl gezocht wordt naar een duurzame oplossing. In 2014 is aan 10 mannen en 18 vrouwen opvang geboden. De vraag is echter structureel groter dan het aanbod, en noodgedwongen proberen wij de huisvesting dan ook beperken tot een periode van maximaal zes maanden. (Van deze 6 maanden wordt afgeweken indien de cliënten niet in staat zijn om zelf een andere plek te vinden, bijvoorbeeld vanwege ziekte of psychische problemen.) Gelukkig is er sinds eind 2014 in Amsterdam de 'bed-bad-brood'-regeling, wat betekent dat het ASKV medewerkers geen vluchtelingen meer terug de straat op hoeven te sturen wanneer onze eigen opvangplekken bezet zijn. Dit is een grote verbetering, maar het ASKV zal altijd kritisch kijken of deze vrij Spar-taanse voorziening voldoet in de specifieke situatie van onze cliënt. Is iemand niet te ziek of te kwetsbaar om zich overdag zelfstandig te kunnen redden? Is iemand weerbaar genoeg of dreigt er uitbuiting of misbruik? Een goede afweging is van cruciaal belang.

Medisch Opvangproject Ongedocumenteerden (MOO)

Het jarenlange wachten op een definitieve uitspraak (sowieso veroordeeld tot niets doen in de tussentijd) en de trauma's die onze cliënten met zich meedragen leiden regelmatig tot grote psychische problemen. Om deze reden hebben we het Medisch Opvangproject Ongedocumenteerden opgericht. Dertig vluchtelingen met uiteenlopende psychische klachten worden momenteel opgevangen en begeleid, terwijl nog eens twintig personen ambulantly worden onder-

Bij ASKV in huis

De heer M. en mevrouw D. leven allebei in een huis van het ASKV. Beiden zijn te ziek voor de nachtopvang, en zeker niet in staat om op straat kunnen overleven. De heer M. is hart- en nierpatiënt. Dankzij de dialyse die hij drie keer per week ontvangt en een rustig en regelmatig leven, gaat het wat beter met hem. Mevrouw D. heeft in het verleden kanker gehad, maar door medische fouten bij de bestraling krijgt ze steeds meer verlamingsverschijnselen en gaat ze steeds slechter lopen.

Het ASKV vindt dat zieke mensen niet op straat horen en dat hun opvang een taak van de overheid is. In dit geval geven de Rijksoverheid en de gemeente Amsterdam echter beiden niet thuis en weigeren op te vangen. Het ASKV heeft in 2014 regelmatig aandacht gevraagd voor hun situatie, maar tot zover zonder resultaat. Vooral de situatie van mevrouw D. baart ons grote zorgen. In de loop van 2014 verslechtert haar situatie zodanig dat ze eigenlijk niet meer zelfstandig kan wonen. Ze wordt bij haar dagelijkse verzorging geholpen door een medebewoonster.

Voor de maatschappelijke begeleiding zetten we stagiaires Maatschappelijk Werk en Dienstverlening in.

Dit schrijft een stagiaire:

"Ik kan me mijn eerste week nog heel goed herinneren. Ik was erg zenuwachtig. Na drie weken werd me gevraagd of ik met een cliënte naar een poliklinische behandeling in het ziekenhuis wilde gaan. Ik vond dit een goed idee, aangezien ik veel wilde leren. Het lijkt mij verschrikkelijk om in een vreemd land ziek te worden en dan ook nog met een vreemde naar het ziekenhuis te gaan. Ze heeft al een heleboel meegemaakt en dan overkomt haar dit ook nog. De behandeling verliep gelukkig goed en ik heb de hele middag naast haar bed gezeten. Ze bleef me maar bedanken dat ik met haar mee was en dit deed mij ook heel goed.

Het allermooiste dat ik bij ASKV/Steunpunt Vluchtelingen heb gezien is dat je deze doelgroep met de kleinste dingen al blij kan maken. Ook al gaat het maar om samen lunchen of een luisterend oor. Deze doelgroep heeft al zoveel meegemaakt en komen dan in een onbekend land in een onzekere situatie. Het enige dat ze kunnen doen is wachten... en maar blijven wachten."

steund. Samen zoeken we naar een duurzame oplossing, om hun uitzichtloze vicieuze cirkel van illegaliteit, armoede en ziekte te doorbreken. In meer dan de helft van de gevallen lukt dit ook, doordat een cliënt therapie accepteert, een vergunning krijgt op medische gronden of een herhaald asielerzoek in kan dienen (zie grafiek).

De werkwijze van het MOO

In 2011 is het ASKV gestart met het MOO om opvang te kunnen bieden aan ongedocumenteerden met ernstige psychische problemen, afkomstig uit asiellanden voor wie geen reguliere opvang bestond en die op straat moesten overleven. Het uitgangspunt is dat zowel deze kwetsbare doelgroep zelf als ook de samenleving gebaat zijn bij adequaat onderdak en begeleiding. Gedurende de tijdelijke opvang wordt gewerkt aan stabilisatie van de psychische klachten, het in gang zetten of bestendigen van de juiste behandeling, een analyse van de juridische mogelijkheden, en het vinden van een passend vervolgtraject: legaal verblijf in Nederland (met het daarbij behorende recht op huisvesting of reguliere opvang), vestiging elders, of terugkeer naar het herkomstland. We hebben het afgelopen jaar gemerkt dat de groep mensen die zich meldt bij het MOO voor opvang en/of begeleiding steeds zieker is en hun problematiek steeds ernstiger. We maken ons hier dan ook serieuze zorgen om.

Naast opvang en begeleiding heeft het MOO ook de functie van landelijk meld- en meetpunt: zorgvuldige registratie en nauwkeurig onderzoek naar de landelijke omvang en samenstelling van deze patiëntengroep, de obstakels die hun impasse hebben veroorzaakt, en de behaalde resultaten van de begeleiding. Deze inzichten hebben al geleid tot verschillende duurzame verbeteringen. Zo is in 2014 een breed samenwerkingsverband en casuïstiekoverleg opgezet, waaraan intussen de meest relevante partijen allemaal deelnemen (Gemeente en verschillende gezondheidsinstellingen, Immigratie en Naturalisatiedienst, Dienst Terugkeer & Vertrek, medewerkers van het MOO). In dit overleg worden, maandelijks en op individueel niveau, gezamenlijke afspra-

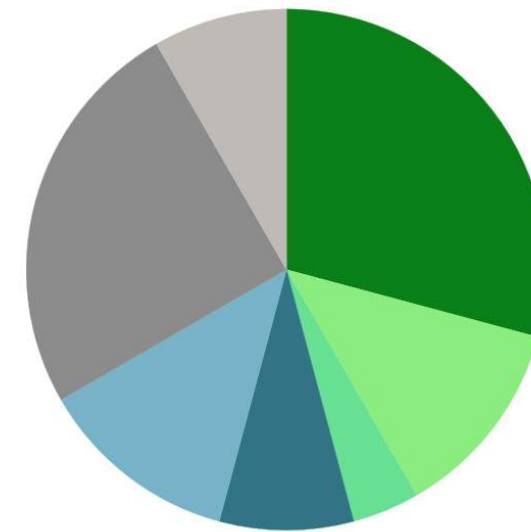
ken gemaakt over het cliënttraject. Deze duidelijkheid geeft rust aan onze cliënten, stelt hen in staat zich te concentreren op hun toekomstkeuze en voorkomt dat verschillende partijen tegenstrijdige benaderingen kiezen.

Dit soort intensieve samenwerking draagt ook flink bij aan de lobby voor structurele verbeteringen in nationale wet- en regelgeving. Zo zijn naar aanleiding van aanhoudende kritiek van de advocatuur, de Nationale Ombudsman, verschillende politieke partijen en het MOO in november 2013 een aantal knelpunten uit de zogeheten 'Spekmanroute' weggenomen. Dit betekent dat onze cliënten in 2014 tijdens hun procedure voor een medische vergunning (of uitstel van vertrek op medische gronden) in een AZC mochten verblijven als de rechter had bepaald dat de beslissing in Nederland mag worden afgewacht. Ook krijgen ongedocumenteerden met psychiatrische problemen inmiddels een langere herstelperiode aangeboden wanneer ze een verzoek om opvang indienen.

De toekomst van het MOO

Het MOO wordt vanaf de oprichting in 2011 door particuliere fondsen gesteund. Voor hen was 2014 het laatste jaar van hun bijdragen. Het MOO is ook een financieel samenwerkingsverband met de gemeenten Amsterdam, Utrecht en Den Bosch aangegaan. Vertegenwoordigers van gemeenten en fondsen hebben uitgesproken dat het MOO niet – zoals aanvankelijk voorzien – na drie jaar zou moeten ophouden te bestaan. Ook nu de eerste drie jaar zijn verstreken is er behoefte aan blijvende en passende opvang voor ongedocumenteerden met psychische problemen. Het MOO is blij met het uitgesproken vertrouwen en de opgebouwde expertise, en heeft om die reden ook rijkssubsidie aangevraagd om daarmee de huidige opvang structureel te kunnen gaan verzorgen.

Ook bij de overheid lijkt het besef te zijn gegroeid dat adequate opvang, begeleiding en behandeling van kwetsbare ongedocumenteerden met ernstige psychische problemen in ieders belang is. Halverwege 2014 is dan ook besloten dat het Ministerie van Veiligheid & Justitie het MOO voor ten

MOO resultaten 2014

minste twee jaar mede financiert. Dit betekent niet alleen dat we ons werk in 2015 voort kunnen zetten, maar ook dat de rijksoverheid erkent dat zieke mensen niet op straat horen te staan. Het MOO wil haar onafhankelijkheid behouden en kritisch naar het overheidsbeleid blijven kijken, en streeft dan ook naar een derde bron van inkomsten om die positie te waarborgen.

Vangnet voor Vluchtelingen

Regelmatig kunnen ongedocumenteerden geen aanspraak maken op noodzakelijke voorzieningen. In dit soort gevallen zoekt het ASKV met het project **Vangnet voor Vluchtelingen** naar oplossingen binnen het reguliere hulpverleningsaanbod en het informele circuit van zorg. We zijn in het laatste projectjaar terecht gekomen.

Cliënt Resultaten van het Medisch Opvangproject Ongedocumenteerden

In 2014 zijn bij het MOO in totaal 34 gegronde aanmeldingen gedaan, waarvan 44% van de betrokkenen geen GGZ behandeling had, terwijl dit wel nodig bleek. Over de gehele projectperiode (2012-2014) heeft het MOO 248 gegronde aanmeldingen ontvangen en 110 cliënten ondersteund, waarvan er 47 eind 2014 nog in begeleiding zijn (zowel 24-uurs opvang als ambulant). De instroom van nieuwe cliënten was in 2014 relatief beperkt: 18 personen, terwijl er 24 cliënten zijn geweest die het MOO hebben kunnen verlaten. Een aantal daarvan volgt nog wel een ambulant na-traject, zodat ze niet na een periode van intensieve begeleiding een terugval doormaken.

Het MOO streeft altijd naar een duurzame verandering in de situatie van onze cliënten. Van de 24 uitstromers zijn de resultaten als volgt geweest: 4 personen zijn met het oog op onmiddellijke crisispreventie opgevangen; deze personen waren zo ziek dat het noodzakelijk was dat ze zeer snel toegang zouden krijgen tot gemeentelijke gezondheidszorg (GGZ), misschien zelfs middels een opname. Het MOO heeft dat weten te bewerkstelligen voor 2 personen. De andere twee zijn notoire 'zorgmijders', het is ons helaas ook niet gelukt om ze te overtuigen van het belang van behandeling. Van de huidige cliënten zijn 8 personen zijn zo ziek dat we een aanvraag op medische gronden (artikel 64) hebben ingediend. Maar liefst 7 daarvan hebben ondertussen een toekenning ontvangen, voor 1 persoon loopt deze procedure nog. Met 5 cliënten hebben we een herhaald asielerzoek voorbereid, waar inmiddels 3 toekenningen zijn afgegeven en 2 procedures nog lopen. Eén cliënt ontving een vergunning op basis van 'verblijf bij kind'. Tot slot hebben 6 cliënten in 2014 het MOO verlaten zonder juridisch resultaat.

Ongedocumenteerden hebben recht op ‘medisch noodzakelijke zorg’. Bijvoorbeeld fysiotherapie valt hier echter niet onder. Omdat klachten soms zo ernstig kunnen zijn dat ze een normaal dagelijks leven onmogelijk maken, hebben we een *Friendly Network* van betrokken fysiotherapeuten opgezet, die onze doelgroep pro bono wil behandelen. Er zijn inmiddels 9 fysiotherapiepraktijken actief in het netwerk. In een eerder projectjaar is een gelijksoortig netwerk van tandartsen opgezet, in samenwerking met en op initiatief van Dokters van de Wereld.

In 2014 heeft het ASKV steeds meer aandacht geschonken aan toekomstoriëntering voor cliënten waar legaal verblijf geen mogelijkheid meer lijkt. Sommige zullen alsnog meewerken aan terugkeer, andere opteren voor doormigratie, terwijl ook een bewuste keuze voor ‘de illegaliteit’ tot de mogelijkheden behoort. Informatievoorziening en coaching op het gebied van o.a. weerbaarheid en overlevingsstrategieën stellen onze cliënten in staat om een overwogen toekomstkeuze te maken. Er is een groepsgerichte methodiek ontwikkeld door het Antwerps Integratiecentrum De8. We hebben de modules herschreven naar een Nederlands model en gaan in 2015 van start met een groepstraining. Het ASKV biedt al sinds 2013 individuele coaching aan op dit soort onderwerpen, maar – na overleg met onze Vlaamse collega’s – verwachten wij meer resultaat voor onze doelgroep door voor training in groepsverband te kiezen.

Het ASKV signaleert regelmatig dat ongedocumenteerden slachtoffer worden van misbruik en uitbuiting. In het derde jaar van Project Vangnet hebben wij een weerbaarheidscursus aangeboden aan onze vrouwelijke cliënten. De vrouwen die de cursus weerbaarheid hebben gevolgd gaven aan veel steun aan elkaar te hebben, en graag in groepsverband samen te blijven komen. Het *Vrouwen Empowerment Centrum* in Amsterdam Zuidoost heeft dit mogelijk gemaakt door een ruimte beschikbaar te stellen. De vrouwen komen nu wekelijks samen onder leiding van vrijwilligers van het ASKV. Er worden verschillende vraaggestuurde activitei-

ten aangeboden, zoals *mindfulness*, activiteiten gericht op *empowerment* en informatieve bijeenkomsten. Dit aanbod willen we graag aanvullen met meer creatieve activiteiten. In 2014 hebben we hiervoor contact gelegd met vrijwilligers die ons daarbij kunnen helpen.

Omdat onze cliënten in Nederland vaak een beperkt sociaal netwerk hebben, hebben wij dit jaar een pool samengesteld van buddy’s. Al onze vrouwelijke cliënten en een groot deel van de mannelijke cliënten hebben op dit moment een buddy waarmee zij leuke activiteiten ondernemen.

Nederlandse les

Het ASKV biedt al sinds jaar en dag Nederlandse les aan cliënten en andere mensen zonder papieren. In 2014 volgden zo’n 50 personen van over de hele wereld – meestal met een achtergrond als vluchteling – onze taallessen in het Huis van de Wijk de Pijp. Ook enkele leden van het Amsterdamse vluchtelingencollectief *We Are Here* doen mee. Enige kennis van de Nederlandse taal sterkt de zelfredzaamheid, doorbreekt hun isolement, vergroot het zelfvertrouwen en bevordert hun deelname aan de samenleving. Ondanks noodgedwongen uitval (uitzetting, verhuizing, etc.) proberen we dit aantal vast te houden door iedere zes maanden ruimte te bieden aan nieuwe instromers. Veel van onze cursisten worstelen met problemen op mentaal of fysiek vlak, en daarom proberen we onze lessen zo laagdrempelig en gevarieerd mogelijk te maken.

Het Taalproject heeft meer dan één doelstelling: primair natuurlijk het aanleren van het Nederlands, maar we streven er daarnaast ook naar om een ontmoetingsplek te creëren, waar deelnemers met plezier naar toe gaan en waar de nadruk ligt op het groepsgevoel. Uiteraard wordt er ondertussen flink geblokt op onderdelen als grammatica, zinsbouw, woordenschat en uitspraak, maar al onze docenten krijgen ook de opdracht mee om het vooral ‘leuk’ te houden in hun lokaal – en dat lukt ze uitstekend. Een hoogtepunt is het uitdelen van de certificaten. Omdat we geen officiële onderwijsinstelling zijn

is de waarde van zo’n certificaat misschien gering, maar zo denken onze cursisten er niet over. Eén jonge vrouw zei eens met tranen in haar ogen: “Dit is de eerste keer in mijn leven dat ik een diploma krijg”.

Campagnes

Juist nu het steeds vaker voorkomt om over mensen te spreken in termen van “vloedgolven” of “tsunami’s van gelukszoekers”, is het van groot belang om de menselijke maat te bewaken en een sterk tegengeluid te laten horen. Bovendien vormen uitgeprocedeerde asielzoekers een onzichtbare groep binnen de Nederlandse samenleving, waar ook de overheid en veel hulporganisaties maar weinig zicht op hebben. Het zichtbaar maken van specifieke problemen waar ongedocumenteerden tegenaan lopen is daarom een belangrijke eerste stap naar verbetering. In de afgelopen jaren is hierin veel succes geboekt door de *We Are Here* groep, die juist door uit de schaduw te stappen aandacht vraagt voor de situatie van uitgeprocedeerde vluchtelingen. Hoewel het ASKV maar weinig betrokkenheid heeft bij het collectief als geheel, bezochten individuele leden met enige regelmaat het spreekuur of de Nederlandse les, en vond een aantal tijdelijk onderdak bij het MOO.

Het ASKV is sinds haar oprichting betrokken bij acties en campagne om beleid en beeldvorming over mensen zonder verblijfsvergunning bij te stellen. Met dit doel in het achterhoofd wierp het ASKV alle schroom van zich af: om aandacht en donaties te genereren deden zowel onze cliënten als wijzelf mee aan de Dam tot Damloop. Samen renderen we alle frustraties van ons af. Alsof om van deze inspanning te bekomen organiseerde het ASKV in oktober 2014 het symposium *Binnen | Buiten: Over de Grenzen van ons Migratiebeleid* in het Verzetsmuseum in Amsterdam. Ervarensdeskundige vluchtelingen en wetenschappers kwamen aan het woord over het vreemdelingenbeleid in Europese context. Slechts enkele weken later startten we een wederom succesvolle *Nacht van de Vervanging*. Tijdens de Nacht vragen we aan Bekende Nederlanders en politici om

ons werk voor heel even over te nemen, door een vluchteling voor één nacht inhuis te nemen. Erg mooi was dat een van de deelnemers, misdaadverslaggever Peter R. de Vries, “de waarheid, en niks dan de waarheid” sprak: al meer dan honderdduizend mensen lazen zijn prachtige speech via onze Facebook pagina. Ook het Parool, NRC, het Reformatorisch Dagblad, verschillende radiostations, AT5 en zelfs het SBS6-programma Utopia besteedden aandacht aan de actie. De startbijeenkomst werd bijgewoond door politici van alle kleuren.

Gedurende 2014 heeft het ASKV weer verschillende misstanden op de landelijke of lokale politieke agenda weten te zetten. Zo verzette het ASKV – als onderdeel van een brede coalitie van verontwaardiging – zich tegen de strafbaarstelling van illegaliteit. Dit plan zou ongedocumenteerden nog verder de marge van onze samenleving indrukken, en we zijn dan ook bijzonder verheugd dat dit idee in april een relatief stille dood stierf. Het was overigens niet de enige maatregel met als doel om de al geringe vrijheden van mensen zonder verblijfsvergunning verder in te perken: sinds 1 januari moeten ongedocumenteerden een verplichte eigen bijdrage betalen van vijf euro per recept wanneer ze medicijnen nodig hebben. Natuurlijk is dit slechts een schijntje van de daadwerkelijke kostprijs, maar zelfs dit bedrag is voor onze doelgroep meestal een brug te ver (of het gaat direct ten koste van eten en/of kleding). Afgelopen jaar hebben verschillende Amsterdamse steunorganisaties, waaronder het ASKV, daarom deze eigen bijdrage voorgeschoten. Daarnaast is aandacht gevraagd voor dit probleem in de landelijke media en heeft het ASKV samen met geestverwanten gelobbyd voor een structurele oplossing. En niet zonder resultaat: de gemeente Amsterdam heeft voor 2015 besloten om een Noodfonds in te stellen om te waarborgen dat ongedocumenteerden die geen geld hebben wel hun benodigde medicatie kunnen krijgen.

REPORTAGE ONGEDOCUMENTEERDEN

Illegalen met problemen zijn vogelvrij

Van onze verslaggeefster Inge van der Hoeven

AMSTERDAM 'Je had Abdul moeten zien', zegt Rieke Spierings, hulpverleenster bij het Medisch Opvangproject Ongedocumenteerden (MOO) in Amsterdam. Twee weken geleden organiseerde ze voor de groep illegalen met psychische problemen voorlichting,

ker, maar omdat ze bijvoorbeeld medische klachten hebben die niet in het land van herkomst kunnen worden behandeld. Maar als de kabinetten plannen om illegaliteit strafbaar te stellen worden verwezenlijkt, is dat verleden tijd: de loketten om een reguliere verblijfsvergunning aan te vragen zullen worden gesloten. Alleen asielproce-

Reportage Volkskrant

ASKV in de spotlights

Het PAROOL DINSDAG 7 OKTOBER 2014

ASKV Symposium Binnen | Buiten

Amsterdammer van de dag

Vanavond vertelt **Lieke Wissink** (27), over hoe je anders na zou kunnen denken over migratieproblematiek.

Vanavond organiseert het Amsterdams Solidariteits Komitee Vluchtelingen (ASKV) in het Verzetmuseum een avond met lezingen en interviews over het migratiebeleid. Het doel is om samen na te denken en te discussiëren over de huidige migratiepolitiek. Liieke Wissink, promovenda aan de Universiteit van Amsterdam, legt uit waar ze het over gaat hebben: "Doordat wij op een bepaalde manier nadenken over migranten en migratie, is het moeilijk om met nieuwe oplossingen te komen. We zitten een beetje vast in onze eigen manier van denken, onze *discourse*." Ze geeft een voorbeeld: "De juridische categorie 'vluchteling' of 'illegale immigrant' is eigenlijk veranderd in een soort identiteit." Wissink is als antropoloog onderdeel van de onderzoeksgroep Social Life of State Deportation Regimes. Een beetje *out of the box* denken zou geen kwaad kunnen, volgens Wissink: "We kunnen ons bijvoorbeeld niet voorstellen hoe het is als de grenzen open zouden zijn en iedereen hier een werkvergunning zou krijgen." Wie wil weten wat Wissink nog meer te vertellen heeft over het onderwerp: de lezing begint om 20.00 uur in het Verzetmuseum, Plantage Kerklaan 61. De toegang is gratis. **Sophie van Oostvoorn**

Eigen bijdrage onverzekerbaren splitst coalitiepartners

binnenland Kunnen uitgeprocedeerde asielzoekers wel vijf euro betalen voor hun medicijnen? Binnen de PvdA begint het te rommelen. door Harm Edé Borja en Mischa Cohen foto Adrie Moutaers

Vrij Nederland, reportage over medicijnen

AT5 bij het MOO, december 2014

NIEUWS 15:27

nrc.nl nrc.txt nrcarchive.nl nrcq.nl webwinkel adverteren service

nrc.nl marcel

Marcel van Roosmalen Nieuws Weblogs Columns Cultuur

NU IN HET NIEUWS: ABN AMRO GRIEKENLAND IRAN THE PASSION

11 dec 2014 Roken met een ongedocumenteerde

Ik had 'ja' gezegd op de vraag van het Steunpunt Vluchtelingen of er in het kader van 'de nacht van de vervanging' een uitgeprocedeerde asielzoeker mocht komen logeren. Jammer dat ik vergeten was om even te overleggen met de vriendin, vond de vriendin. Naarmate de dag naderde, zagen we er steeds meer tegenop. De persvrouw die het allemaal begeleidde, was van het type dat na een vinger meteen je hele arm probeerde te pakken.

„Hebben jullie ook ruimte voor twee asielzoekers?“

„Wil je een praatje houden?“

„Hebben jullie ook zin in een cameraploeg erbij?“

Ik vond het even genoeg, maar andersom leek het me voor de uitgeprocedeerde in kwestie ook geen feest. Als ik moest kiezen tussen logeren bij Peter R. de Vries, Hugo Metsers, Hanneke Groenteman en mezelf, dan wist ik het wel. Maar voor een kettingrokende Koerd uit Noord-Irak was ik een lot uit de loterij. Asbak op tafel, heel anders dan bij een eerdere logeerpartij bij de broer van ex-Kamervoorzitter Gerdi Verbeet.

Hij heette Shiraz en was al achttien jaar in Nederland. De verblijfsvergunning was afgewezen, maar terug kon hij ook niet.

We kregen vegetarische couscous. Naast ons zat Hanneke Groenteman met een voor haar onverstanebare Ivoriaan en verder voerde ik een gesprek met acteur Hugo Metsers omdat ik dacht dat hij Jelle Brandt Corstius was.

GROENLINKS

Home Nieuws Zoeken

Nacht onderdak voor asielzoekers zonder verblijfsvergunning

10 december 2014
Parti
Tweede Kamerlid Corinne Ellemeert was vandaag aanwezig bij de bij de Nacht van de Vervanging in de Amsterdam om zich sterk te maken voor opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers. Voor één nacht gaven lokale politici en bekende Nederlanders onderdak aan ongedocumenteerden.

Ellemeert ging tijdens de nacht van de vervanging in debat met lokale fractievoorzitters van GroenLinks, SP, D66 en de PvdA. Precies een maand geleden heeft het Europees Comité voor Sociale Rechten van de Raad van Europa geoordeeld dat Nederland voedsel, kleding en onderdak moet bieden aan uitgeprocedeerde asielzoekers, maar staatssecretaris Toevan weigert gevolg te geven aan die uitspraak. Nu hebben verschillende gemeenten zelf het initiatief genomen om te zorgen dat er toch een vorm van opvang is voor deze mensen.

Het PAROOL

Vrij, Onverveerd

AMSTERDAM CULTUUR ETEN & DRINKEN SPORT MEDIA

POLITIEK WONEN MISDAAD

Voor heel even een mens zich gewent laten voelen

21-12-14 07:30 uur - Bron: Het Parool

Eva Hoeke © Ivo van de Bent

COLUMN

ASKV/Steunpunt Vluchtelingen hield een actie: tijdens de Nacht van de Vervanging werden BN'ers en politici gevraagd om voor één nacht een asielzoeker in huis te nemen. Op de een en of andere manier waren ze ook achter het e-mailadres van De Man gekomen, en nadat ze een aantal keer flink op zijn geweten hadden staan duwen, had de lieverd ja gezegd.

We kregen Shiraz te logeren, een 44-jarige Koerdische Irakees die al 18 jaar in Nederland woonde en zo zoetjesaan uitgeprocedeed was. 'Fijn,' zei ik. 'Een echte man in huis. Misschien weet hij wél hoe je een buitenlamp vervangt.'

Nadat ik had beloofd zulke opmerkingen verder voor me houden, mailde hij terug, en zo kwam het dat De Man vorige week woensdag met een kleine, vriendelijk ogende Koerd in zijn kielzog de trap op stommelde.

Organisatie en financieel overzicht

In 1987 werden het ASKV (Amsterdams Solidariteits Komitee Vluchtelingen) en het Steunpunt Vluchtelingen de Pijp opgericht naar aanleiding van de verharding van het asielbeleid. In 1989 fuseerden beide organisaties, waarna de stichting onder de naam ASKV / Steunpunt Vluchtelingen verder is gegaan.

Peter R. de Vries aan het woord. Nacht van de Vervanging, december 2014

Medewerkers ASKV, Symposium Binnen | Buiten

Ibrahim en Ilhaam van 'We Are Here' bij de Dam tot Damloop

De stichting ASKV heeft een platte organisatiestructuur. Bij het ASKV werken betrokken mensen, waarvan velen zich op vrijwillige basis inzetten. Om continuïteit en professionaliteit te waarborgen heeft het ASKV eveneens een aantal betaalde medewerkers aangesteld (allen deeltijd), tegen een uniform en bescheiden salaris. Vrijwilligers en betaalde krachten worden gelijk behandeld en gewaardeerd. Er zijn op dit moment ruim 15 vrijwilligers en 10 stagiaires actief bij het ASKV, plus een team van vrijwillige buddy's en taaldocenten. Daarnaast zijn er 8 part-time betaalde medewerkers en is er 1 medewerker via de ID-regeling.

Bestuur

Het onbezoldigde bestuur van het ASKV bestond in 2014 uit:

- Chris Keulemans, voorzitter [schrijver, journalist]
- Audrey Kessels, secretaris [asieladvocaat]
- Esther de Haan, penningmeester [onderzoeker]
- Katrien de Klein, lid [journalist, redacteur]
- Marieke van Doorninck, lid [adviseur, ex-fractievoorzitter GroenLinks Amsterdam]
- Sytze van der Zee, lid [schrijver, journalist] – in 2014 vervangen door Marieke

Winst en verliesrekening over 2014

Jaar	2014	2013
Baten		
Inkomsten kantoor & organisatie	41.146	65.960
Inkomsten projecten		
- Bijdragen overheden	411.781	255.897
- Noodfonds	209.825	231.875
- Subsidies particuliere fondsen	78.821	183.700
- Giften en overige bijdragen	72.818	115.655
- Bestemmingsreserves	2.722	4.450
Som van de baten	<u>817.113</u>	<u>857.537</u>
Lasten		
Personeelslasten	282.571	278.620
Organisatie/kantoor/publiciteit	51.642	37.901
Projectlasten		
- Hulpverlening	223.211	238.720
- Nederlandse les	5.508	4.845
- Campagne	2.186	0
- Jubileum	0	50.701
- MOO	236.177	217.555
- Identiteitsproject	5.297	0
Som van de lasten	<u>806.592</u>	<u>828.342</u>
Saldo activiteiten	10.521	29.195

Voor een uitgebreid overzicht is de Jaarrekening op te vragen

vluchtelingen

Colofon

Het ASKV steunt en begeleidt afgewezen asielzoekers die niet terug kunnen naar het land van herkomst. Daarnaast volgt het ASKV nauwlettend het Nederlandse en Europese vreemdelingenbeleid en houdt het de vinger aan de pols wat betreft beleidswijzigingen en ontwikkelingen. Daar waar nodig voert het ASKV actie en brengt het misstanden in de openbaarheid. Het ASKV is voor haar werk afhankelijk van subsidies van kerkelijke en humanitaire fondsen en donateurs. Voor geïnteresseerden is het financieel jaarverslag op te vragen.

Donaties kunt u overmaken naar
NL94 INGB 0007 9133 34
t.n.v. Stichting ASKV te Amsterdam

Het ASKV is bereikbaar
maandag tot en met donderdag
van 10 tot 17 uur

ASKV / Steunpunt Vluchtelingen
Frederik Hendrikstraat 111-C
1052 HN Amsterdam
tel: 020 627 2408
fax: 020 420 3208

askv@dds.nl
www.askv.nl
www.facebook.com/ASKV.Steunpunt.Vluchtelingen
@askv_tweet

Fotografie: Bas Baltus
Tekst: diverse medewerk(st)ers
Eindredactie: Karel Hendriks
Vormgeving: Annette Kouwenhoven
Druk: Flyeralarm
Mei 2015

Met dank aan alle donateurs, instanties en fondsen
die het ASKV financieel ondersteunen

